

לכל משתתפי השיעור כל טוב!

בשיעור אתמול הרגשתי שהיו מספר נקודות בהן לא הבהרתי את עצמי היטב, או שלי עצמי הדברים לא היו מספיק ברורים. אני מקווה שמה שכתבתי בהמשך ישלים את החסר.

א. בליעה בגוש - לדעת רש"ל גוש מבליע כמו כלי ראשון, היינו שמבליע בכל המאכל. לדעת רמ"א גוש אינו מבליע כלל, כי יש לו דין של כלי שני. ומכל מקום כשחותך בשר בסכין חלבית עליו לקלוף מקום החתך, כי אף שהטעם הבלוע בסכין אינו נפלט בחום כזה, מ"מ ישנה שמנונית ע"ג הסכין שעוברת למאכל.

ב. דוחקא דסכינא במזלג - בגמרא מובא שע"י דחיקת הסכין בולע המאכל כדי קליפה. בשיעור התלבטנו אם זה נכון דוקא לגבי סכין, או גם לגבי כלים אחרים שנתחבים בדוחק. הלכה זו גם אינה מובאת בנו"כ הרגילים של השו"ע, אולם בדרכי תשובה כתב שגם במזלג שנתחב בבשר יש דין דוחקא דסכין.

ג. מצקת שנתחבה בתוך כלי ראשון - התווכחנו אתמול אם כוונת הט"ז שלמצקת יש דין כלי ראשון דוקא אם נתחבה בכ"ר שעומד על האש, או שגם אם הכ"ר כבר אינו על האש יהיה למצקת דין כ"ר. מצאתי בדרכי תשובה (צב ס"ק ר) שכבר נחלקו בזה החמודי דניאל (דוקא כשהכ"ר על האש) ושו"ת צמח צדק (אפילו אם הכ"ר אינו על האש).

לענ"ד יש ראייה שהט"ז דיבר אפילו כשהכ"ר אינו על האש, ממה שרצה להביא ראייה מהגמרא במס' שבת, ואכמ"ל. ומאיך מלשון המהרי"ל שכתב 'מעלה רתיחות' משמע לי שמדובר דוקא על האש, כי נראה שכוונתו שהסיר רותח מחדש אחר שהכניסו בתוכו את המצקת.

אם היו עוד נקודות שצריכות הבהרה, אשמח להשיב לשאלותיכם.

לג שמח,

אהרן